

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اقدامات بهداشتی و کمک‌های اولیه در شرایط اضطراری تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): ۱ واحد زمان ارائه درس: شنبه ۱۰-۱۲ درس: نظری	مخاطبان: دانشجویان ترم ۵ کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه ۱۰-۱۲ مدرس: شهین چراغیان دانشجوی دکتری تخصصی مهندسی بهداشت محیط
---	---

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

هدف کلی درس:

- ایجاد مهارت در دانشجویان در زمینه اجرایی برنامه‌های بهداشتی و کمک‌های اولیه در شرایط اضطراری
- شناخت عواملی که باعث بروز حوادث می‌شوند و اقدامات ضروری جهت پیشگیری از سوانح و حوادث
- شناخت مدیریت بحران و ویژگی‌های آن

هدف کلی جلسات (جهت هر جلسه یک هدف):

۱. مقدمه (ارائه سرفصل و طرح درس، روش ارزشیابی)، کلیات، حوادث، مروری بر انواع و اثرات بلایای طبیعی و انسان ساخت
۲. مدیریت بحران - ساختار مدیریت بحران ملی و بین المللی، آمادگی‌های بهداشتی قبل از وقوع بحران
۳. اقدامات بهداشتی جستجو، نجات و تخلیه بلازده‌گان و انتقال مجروحین
۴. روش های اسکان آواره‌گان، شرایط انتخاب محل اردوگاهها، مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاهها
۵. کنترل بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری
۶. مشکلات آب و فاضلاب، تامین و گندزدایی آب، جمع‌آوری و تدفین اجساد، جمع‌آوری و دفع بهداشتی پسماند جامد
۷. بهداشت مواد غذایی، آموزش بهداشت و جلب مشارکت آسیب‌دیده‌گان در سازماندهی و حل مشکلات
۸. مبارزه با ناقلین (بندپایان و جوندگان)
۹. پرسش و پاسخ

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مقدمه (ارائه سرفصل و طرح درس، روش ارزشیابی)، مروری بر انواع و اثرات بلایای طبیعی و انسان ساخت

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. اهمیت و ضرورت مدیریت بحران در شرایط اضطراری را مختصراً بیان کند.
۲. اهداف درس را مختصراً بیان کند.
۳. منابع اصلی و فرعی درس را بیان کند.
۴. اهمیت و ضرورت مشارکت در آموزش درس را بیان کند.
۵. اهمیت و ضرورت ارزشیابی را بیان کند.
۶. اصطلاحات و تعاریف مربوط به مدیریت بحران در شرایط اضطراری را بیان کند.
۷. تاریخچه وقوع بلا در جهان و ایران (زلزله، خشکسالی، سونامی، حوادث شیمیایی، جنگ افزارهای میکروبی و ...) را بیان نماید.

۸. اثرات بحران و عوامل مؤثر در تشدید اثرات بحران را بیان نماید.

جلسه دوم: مدیریت بحران - ساختار مدیریت بحران ملی و بین المللی، آمادگی‌های بهداشتی قبل از وقوع بحران

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. چرخه مدیریت بحران را ترسیم و توضیح دهد.
۲. مراحل مدیریت بحران و ساختار ملی آن را بیان نماید.
۳. سازمانها و تشکیلات بین المللی مرتبط با مدیریت بحران ها و بلایای طبیعی و انسان ساخت را بیان نماید.
۴. برنامه‌ها و فعالیت‌های بهداشتی قبل از وقوع بحران را شرح دهد.

جلسه سوم: اقدامات بهداشتی جستجو، نجات و تخلیه بلازده گان و انتقال مجروحین

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. ضرورت‌ها در جستجو و نجات حادثه دیدگان را بیان نماید.
۲. سازمان‌های مسئول در جستجو و نجات را نام ببرد.
۳. جایگاه عملیات جستجو و نجات در چرخه مدیریت بحران را توضیح دهد.
۴. اقدامات و گام‌های اساسی جستجو و نجات و ترتیب و توالی آنها را بیان نماید.
۵. انتظارات سازمان‌های مسئول عملیات جستجو و نجات از سیستم مدیریت بحران را بیان نماید.
۶. تخلیه اضطراری، اهداف و انواع آن را شرح دهد.

جلسه چهارم: اسکان آواره گان، مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاهها

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. استانداردها و انواع اسکان آواره گان و حادثه دیدگان را بیان نماید.
۲. شرایط انتخاب سایت
۳. شرایط اسکان کوتاه مدت و بلند مدت را توضیح دهد.
۴. خصوصیات تاسیسات، مراکز خدماتی، درمانی و پشتیبانی سایت اسکان برای ارائه خدمات بهداشتی درمانی و دیگر خدمات را بیان نماید.
۵. مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاهها را شرح دهد.

جلسه پنجم: کنترل بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند

۱. انواع بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۲. روش های شناسایی و کنترل شیوع بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۳. روش های ثبت و پیگیری بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری را بیان نماید.

جلسه ششم: مشکلات آب و فاضلاب، تامین و گندزدایی آب، جمع‌آوری و تدفین اجساد، جمع‌آوری و دفع بهداشتی پسماند جامد

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. اهمیت آبرسانی در شرایط بحران را بیان نماید.
۲. اقدامات اساسی قبل از بحران برای تامین آب بهداشتی را بیان نماید.
۳. اقدامات اساسی بعد از بحران برای تامین آب بهداشتی را بیان نماید.
۴. استراتژی آبرسانی در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۵. روش‌ها و استانداردهای جمع‌آوری و دفن اجساد در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۶. اقدامات اساسی بعد از وقوع بلا جهت جمع‌آوری و دفع بهداشتی پسماند جامد و فاضلاب را بیان نماید.
۷. روش‌های دفع زباله‌ها در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۸. روش‌های دفع فضولات انسانی در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۹. روش‌های دفع فضولات حیوانی در شرایط اضطراری را بیان نماید.

جلسه هفتم: بهداشت مواد غذایی، آموزش بهداشت و جلب مشارکت آسیب دیدگان در سازماندهی و حل مشکلات

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. اهمیت غذا و تغذیه در شرایط اضطراری را شرح دهد.
۲. شایع‌ترین آثار بلایا بر زنجیره غذایی را توضیح دهد.
۳. انواع بیماری‌های مرتبط با مواد غذایی در شرایط بحران را توضیح دهد.
۴. غذاهای قابل استفاده مجدد و غذاهای معدوم شدنی را تشخیص دهد.
۵. خطر رشد باکتری‌ها در غذاهای پخته شده را شرح دهد.
۶. آموزش بهداشت و نحوه سالمسازی میوه و سبزیجات را شرح دهد.
۷. اقدامات لازم در موارد بروز بیماری‌های ناشی از غذا را توضیح دهد.
۸. راهکارهای جلب مشارکت و همکاری آسیب دیدگان را بیان نماید.

جلسه هشتم: مبارزه با ناقلین (بندپایان و جوندگان)

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. انواع و خصوصیات ناقلین و جوندگان مهم در شرایط اضطراری را بیان نماید.
۲. بیماری‌های مرتبط با ناقلین و جوندگان را در شرایط اضطراری بیان نماید.
۳. روش‌های مدیریت محیط زیست را برای کنترل ناقلین و جوندگان بیان نماید.
۴. انواع روش‌های شیمیایی، فیزیکی و بیولوژیکی را برای کنترل ناقلین و جوندگان بیان نماید.
۵. سم‌پاشی و طعمه‌گذاری را برای ناقلین و جوندگان مهم در شرایط اضطراری انجام دهد.

جلسه نهم: پرسش و پاسخ

اهداف ویژه

دانشجو باید بتواند:

۱. به سوالات و اشکالات دانشجویان پاسخ داده میشود.

منابع:

۱. کتاب راهنمای بهسازی محیط در بلایای طبیعی، آخرین انتشار

۲. اقدامات ایمنی مناسب در زمان شیوع بیماریهای واگیر، آخرین انتشار

روش تدریس (آموزش):

۱. مجازی

وسایل کمک آموزشی:

۱. کامپیوتر

نحوه ارزیابی یا سنجش دانشجو:

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون پایان ترم	کتبی	۹۰		
ارائه پروژه	انجام تکالیف کلاسی	۱۰	در طول دوره	
ارائه کار فناورانه	در صورت ارائه کار فناورانه در خصوص مدیریت بهداشتی در شرایط اضطراری تا ۵۰ درصد نمره امکان پذیر است.		در طول دوره	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

۱. انجام تکالیف درسی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس:

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس: اقدامات بهداشتی و کمک‌های اولیه در شرایط اضطراری

روز و ساعت جلسه : شنبه ۱۰-۱۲

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۰۰/۰۷/۰۳	مقدمه(ارائه سرفصل و طرح درس، روش ارزیابی)، کلیات بلایا، مروری بر انواع و اثرات بلایای طبیعی و انسان ساخت	شهین چراغیان
۲	۰۰/۰۷/۱۰	مدیریت بحران، ساختار مدیریت بحران ملی و بین المللی، آمادگی‌های بهداشتی قبل از وقوع بحران	شهین چراغیان
۳	۰۰/۰۷/۱۷	اقدامات بهداشتی جستجو، نجات و تخلیه بلازده‌گان و انتقال مجروحین	شهین چراغیان
۴	۰۰/۰۷/۲۴	روش های اسکان آواره‌گان شرایط انتخاب محل اردوگاهها، مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاهها	شهین چراغیان
۵	۰۰/۰۸/۰۱	کنترل بیماریهای واگیر در شرایط اضطراری	شهین چراغیان
۶	۰۰/۰۸/۰۸	مشکلات آب و فاضلاب، تامین و گندزدایی آب، جمع‌آوری و تدفین اجساد، جمع‌آوری و دفع بهداشتی پسماند جامد	شهین چراغیان
۷	۰۰/۰۸/۱۵	بهداشت مواد غذایی، آموزش بهداشت و جلب مشارکت آسیب‌دیده‌گان در سازماندهی و حل مشکلات	شهین چراغیان
۸	۰۰/۰۸/۲۲	مبارزه با ناقلین(بندپایان و جوندگان)	شهین چراغیان
۹	۰۰/۰۸/۲۹	پرسش و پاسخ	شهین چراغیان